

вання окремих елементів інфраструктури ринку, створення сприятливих умов для життя та праці сільських працівників. Тільки через капітальні вкладення держава може реально впливати на структурну перебудову агропромислового комплексу, яка забезпечить реальне підвищення рівня його ефективності.

**Висновки та перспективи подальших досліджень.** Розвиток аграрної галузі ми вбачаємо у відновленні повноцінного інвестиційного процесу за допомогою прямих і непрямих важелів державного регулювання. Для цього необхідно суттєво поліпшити інвестиційний клімат аграрної сфери, зробити її потенційно привабливою не лише для вітчизняних, а й іноземних інвесторів. Адже іноземні інвестиції є важливим джерелом фінансування господарств, впровадження нових технологій, створення додаткових робочих місць, що активно сприяє розширенню виробництва та підвищенню його ефективності.

### **Список літератури**

1. Сталинская Е. Оценка инвестиционной привлекательности регионов Украины / Е. Сталинская // Економіст. – 2003. – № 9. – С.68–69.
2. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>

*Рассмотрены основные проблемы привлечения и использования инвестиций, формирования государственного регулирования инновационно-инвестиционного развития АПК для преодоления кризиса и обеспечения развития АПК Украины.*

**Государственное регулирование, инновации, инвестиции, развитие АПК.**

*Main stages of formin of management of corentry of innovational and investicikal processes in agriculture are considered. Ways of development of agriculture in modern conditions proposed.*

**Government regulation, innovation, investment and agriculture development.**

УДК 351:338

## **РЕГІОНАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗРОБКИ ПРОГРАМ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА З УРАХУВАННЯМ СТРУКТУРНИХ ЗМІН**

**К. В. Наконечна, кандидат економічних наук**

*Проаналізовано пріоритети інноваційно-інвестиційної політики в Україні. Охарактеризовано етапи проведення інвестиційної політики*

---

© К. В. Наконечна, 2014

*в аграрній сфері України. Досліджено формування ринку інвестиційних ресурсів розвинених країн світу.*

***Інвестиційна політика, інновації, аграрна сфера, структурно-інноваційна перебудова аграрного сектору.***

Одним із пріоритетів інвестиційної політики у сільському господарстві є збалансування обсягів надходження інвестиційних ресурсів між районами та містами. Потрібні якісні зміни в інвестуванні: ефективне поєднання інвестицій та інновацій. З одного боку, інвестиції повинні бути інноваційними, з іншого – такими, що сприяють прогресивним структурним змінам економіки. Ми вважаємо, що в таких умовах доцільно розробити та провадити в практику господарювання концепцію інноваційно-інвестиційного розвитку регіону. Така концепція буде зорієнтована на державному рівні. Необхідно модернізувати систему підтримки інноваційної діяльності за допомогою механізмів кредитної, податкової, бюджетної політики, запровадити пільгове поле діяльності при створенні та використанні нових технологій.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Питанням інноваційно-інвестиційного розвитку агропромислового комплексу та удосконалення економічних відносин, структурної перебудови і системи управління АПК присвячені праці економістів-аграрників: В. Андрійчука, В. Бойка, М. Вітковського, П. Гайдуцького, В. Григорука, М. Дем'яненка, Й. Завадського, В. Зіновчука, О. Крисального, М. Коденської, Х. Кусаїнова, Ю. Лупенка, М. Маліка, В. Месель-Веселяка, І. Микитенка, О. Могильного, О. Ніконова, Б. Пасхавера, та ін.

**Мета дослідження** – обґрунтування регіональних засад розробки програм інноваційно-інвестиційного розвитку сільськогосподарського виробництва з урахуванням структурних змін.

**Виклад основного матеріалу.** Важливе значення має удосконалення нормативно-правової бази інвестиційної діяльності та забезпечення на цій основі надійного захисту прав інвесторів, створення рівних умов для вітчизняних та іноземних інвесторів; підтримка екологічно безпечних інвестиційних проектів, що використовують сучасні ресурсо- та енергозберігаючі технології; стимулювання залучення приватних інвестицій та поєднання їх у межах конкретних інвестиційних проектів з бюджетними коштами з метою зростання інвестиційних ресурсів та підвищення рівня їх ефективності; першочергова реалізація високопродуктивних інвестиційних проектів з високим соціальним ефектом (створення додаткових робочих місць, підвищення середньої заробітної плати, розвиток соціальної сфери). Реалізацію інвестиційної політики доцільно здійснювати в два етапи:

I етап (2007–2011 рр.) – суттєве збільшення обсягів надходження інвестиційних ресурсів унаслідок позитивних результатів середньострокового економічного зростання в Україні, поліпшення інвестиційного клімату області, налагодження ділової співпраці із закордонними суб'єктами господарювання. На даному етапі очікуються перші результати структурної перебудови економіки регіону та інвестиційних трансформа-

цій, зокрема: зростання попиту на кваліфіковану робочу силу, оптимізація мережі середніх професійно-технічних і вищих навчальних закладів, перетворення їх у центри проведення НДДКР, зростання середнього рівня заробітної плати, особливо висококваліфікованої робочої сили.

II етап (2012–2015 рр.) – отримання якісних зрушень у системі інвестиційної діяльності, принципів позитивних змін у позиціях вітчизняного товаровиробника на світовому ринку інвестиційних ресурсів, підвищення інвестиційної конкурентоспроможності суб'єктів господарювання, формування в області промислового сектору інноваційного спрямування, істотне підвищення на цій основі рівня життя громадян. За умов достатнього розвитку ринкової інфраструктури, підтримки підприємництва та повноцінного використання наявних переваг регіону, основні показники ефективності сільськогосподарського виробництва на перспективу до 2015 р. можуть бути збільшені в кілька разів. Пріоритетами інвестиційно-інноваційної політики держави в сільському господарстві є створення умов для переходу економіки регіонів у цілому до інноваційно-інвестиційного розвитку: підвищення конкурентоспроможності аграрної продукції шляхом впровадження європейських стандартів якості, удосконалення та оновлення асортименту відповідно до попиту споживачів; підвищення ефективності роботи сільськогосподарських підприємств за рахунок модернізації та введення нових виробничих потужностей; зростання обсягів продукції експорту; забезпечення нарощування випуску продукції, що сертифікована за світовими стандартами.

Формування ринку інвестиційних ресурсів у розвинених країнах світу відбувається за рахунок переважно внутрішніх джерел фінансування країни. Важливим джерелом фінансування інвестиційних процесів є грошові заощадження населення. Основними цілями нарощування обсягів інвестицій вітчизняного сільськогосподарського виробництва та збільшення припливу іноземного капіталу є: подальша структурно-інноваційна перебудова аграрного сектору економіки, розвитку міжнародної співпраці, активізація експортних поставок галузей спеціалізації. Критеріями реалізації пріоритетів поліпшення інвестиційного клімату є забезпечення приросту надходжень інвестицій, серед них іноземного походження на 7,0–10,0 %.

Цього можна досягти за допомогою: розповсюдження інвестиційних пропозицій підприємств, рекламних проспектів та буклетів серед торговельних представництв, посольств, торгово-промислових палат країн СНД, у т. ч. через мережу Інтернет; проведення інвестиційних форумів; сприяння участі підприємств, установ та організацій у міжнародних виставках-ярмарках, у проведенні семінарів і "круглих столів" з питань залучення внутрішніх та іноземних інвестицій; постійне оновлення каталогу інвестиційних пропозицій, які потребують першочергового залучення інвестицій.

Для сприяння активізації підприємницької діяльності в аграрній сфері необхідно надати аграрним підприємствам інформаційно-консультативну допомогу з боку місцевих органів влади, створювати та підтри-

мувати діяльність районних (міжрайонних) центрів інформаційно-консультативних послуг і бізнес-центрів. На період до 2015 р. інфраструктура розвитку аграрного підприємництва буде розвиватися за рахунок створення бізнес-центрів і бізнес-інкубаторів, фондаций та агенцій підтримки підприємницької діяльності, небанківських установ щодо підтримки аграрного бізнесу, лізингових організацій та інформаційно-консультативних установ. Створення бізнес-інкубаторів і бізнес-центрів відбуватиметься, в основному, в міських населених пунктах, що є центрами організації сільських територій. Це одночасно буде сприяти розвитку малого бізнесу в сільській місцевості та відіграватиме посередницьку роль між місцевим бізнесом і мережею організацій підтримки бізнесу з інших регіонів.

**Висновки та перспективи подальших досліджень.** Альтернативою у сільській місцевості можуть бути сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи, які допоможуть підвищити доходи селян і підтримати кооперацію виробників сільськогосподарської продукції. Роль державних органів влади повинна зводитися до залучення через певні пільги в оподаткуванні приватних інвесторів до розвитку інфраструктури аграрного підприємництва. Ми пропонуємо розглядати інноваційні механізми з урахуванням процесів, що відбуваються на макрорівні, рівнях регіонів і підприємств. Рівні регіонів і підприємств – це рівні, на яких безпосередньо здійснюється інноваційна діяльність. На регіональному рівні можуть бути створені органи, подібні до тих, які вже було згадано стосовно макрорівня, але тут повинні зважуватися конкретні проблеми розглянутої території.

### Список літератури

1. Бабенко А. Е. Державне регулювання та підвищення конкурентоспроможності аграрних підприємств / А. Е. Бабенко // Економіка АПК. – 2009. – № 8. – С. 51–58.
2. Голян В. Ринкова трансформація регіональних водогосподарських комплексів: теоретико-методологічні засади та інституціональні передумови / В. Голян, Б. Самойленко // Економіст. – 2010. – № 12. – С. 27–35.
3. Державне регулювання економіки України: методологія, напрями, тенденції, проблеми : монографія / Л. І. Антошкіна, Н. М. Бабіч, В. Ф. Беседін, І. В. Беседін, І. К. Бондар ; ред. М. М. Якубовський ; Н.-д. екон. ін.-т М-ва економіки України. — К., 2005. – 410 с.
4. Кваша С. М. Напрями удосконалення механізмів формування ринкової рівноваги на ринках сільськогосподарської продукції / С. М. Кваша // Економіка АПК. – 2011. – № 2. – С. 161–167.

*Проанализированы приоритеты инновационно-инвестиционной политики в Украине. Охарактеризованы этапы проведения инвестиционной политики в аграрной сфере Украины. Исследовано формирование рынка инвестиционных ресурсов развитых стран мира.*

***Инвестиционная политика, инновации, аграрная сфера, структурно-инновационная перестройка аграрного сектора.***

*Priorities of innovation and investment policy in Ukraine have being analyzed. Stages of the investment policy in the agrarian sector of Ukraine have being characterized. Formation of the market of investment resources in developed countries have being investigated.*

***Investment policy, innovation, agriculture, structural innovation restructuring of agrarian sector.***

УДК 336.7:631.16

## **ОЦІНКА ВПЛИВУ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ НА РОЗВИТОК АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ**

***О. О. Олійник, кандидат економічних наук***

*Проаналізовано існуючі підходи до оцінки ефективності фінансово-кредитної системи. За допомогою статистико-математичних методів здійснено оцінку впливу ефективності ФКС на аграрний сектор економіки. Проведено регресійний аналіз, який засвідчив існування позитивної лінійної залежності між розвитком ФКС та аграрного сектору економіки.*

***Фінансово-кредитна система, аграрний сектор економіки, оцінка.***

Уже не один десяток років ведуться дослідження щодо значення фінансової системи в контексті економічного розвитку, але й досі немає єдиного визначення поняття «фінансова система», не сформульовані методичні підходи до оцінювання ефективності функціонування цієї системи. Існує також ще ряд інших невирішених наукових проблем, пов'язаних з її функціонуванням. Ми вже здійснили порівняльний аналіз щодо визначення сутності та завдань фінансової системи з поглядів вітчизняної та західної науки [1, 2]. Він свідчить про звужене розуміння фінансової системи західними науковцями, зосереджене лише на діяльності фінансового сектору, через який економічні агенти задовольняють попит у фінансових послугах, що залишає поза увагою фінансові відносини без участі фінансового сектору. Таке звужене трактування фінансової системи є невиправданим і тому слід розглядати в межах фінансової системи фінансові відносини держави з іншими учасниками економічної системи щодо руху фінансових інструментів на безповоротній та нееквівалентній основі. У свою чергу, через складність фінансової системи було запропоновано виділяти такі підсистеми: фінансово-кредитна підсистема (підсистема фінансового сектору), підсистема нефінансового сектору, бюджетно-податкова підсистема. У контексті складних систем кожна підсистема розглядається як система в системі. Отже, фінансово-кредитну підсистему

---

© О. О. Олійник, 2014